

Proeven Dow AgroSciences: 25 procent meer droge stof van bespoten grasland

Weg met dat onkruid

Onkruidbestrijding in grasland verplaatst zich van het voorjaar naar het najaar. De groeiende belangstelling voor grasteelt onder veehouders heeft daarmee te maken. 'Onkruidbestrijding hoort bij beter graslandmanagement', aldus Hilfred Huiting van PPO.

tekst **Jelle Feenstra**

'Onkruidbestrijding in grasland was jarenlang de sluitpost op de begroting bij veehouders, maar dat verandert.' Dit zegt Allard Jukema van Dow AgroSciences in Terneuzen. Het bedrijf ontwikkelt gewasbeschermingsmiddelen en is marktleider in dit segment. Dow AgroSciences zag de verkoop van onkruidbestrijders in gras in Nederland in 2013 en 2014 met in totaal 30 procent toenemen ten opzichte van 2012. Jukema noemt de krappe ruwvoerpositie

in 2013, het grote aantal spuitbare dagen in 2014 én de goede melkprijs van de laatste twee jaar als plausibele verklaringen voor de toename. Ook de afschaffing van het melkquotum speelt een rol, denkt Jukema. 'Het belang van een goede grasteelt neemt daardoor toe. Veehouders kijken steeds meer als akkerbouwers naar grasteelt en proberen met grond- en mestonderzoek en een betere onkruidbestrijding de productie omhoog te krijgen.'

Die conclusie wordt onderschreven door onderzoeker gewasbeschermingsmiddelen Hilfred Huiting van onderzoeksinstituut PPO. 'We zien onder veehouders duidelijk meer aandacht komen voor de verschillende aspecten van graslandmanagement. Voor zaken als bodem- en bemestingsonderzoek, verdichting, maar ook het gebruik van fungiciden tegen roest in het najaar is meer aandacht. Daar hoort onkruidbestrijding zeker ook bij.'

Negen procent spuit elk jaar

Om de mate waarin veehouders onkruid bestrijden goed in beeld te krijgen hield Dow AgroSciences een enquête onder 300 Nederlandse melkveehouders. Daaruit blijkt dat 9 procent elk jaar op alle percelen komt om het onkruid met een volveldsbepuiting te bestrijden. 19 procent doet dat eens in de twee jaar en bij 21 procent komen alle percelen eens in de drie jaar aan de beurt. 6 procent spuit elke vier

jaar alle percelen en 10 procent eens in de vijf jaar. De grootste groep, 26 procent, zegt hierin geen vast patroon te hebben. Die bestrijdt het onkruid als het nodig is.

Over de redenen van onkruidbestrijding geeft drie kwart van de melkveehouders aan dit te doen om de kwaliteit van het ruwvoer te verbeteren. Bijna de helft geeft aan het onkruid te bestrijden om meer gras van het land te krijgen. Ter vergelijking: vier jaar geleden lag dat percentage nog op 20 procent.

Bij spuiten meer opbrengst

Op tijd spuiten geeft zowel de opbrengst als de voederwaarde een boost. Op proefvelden met een redelijke tot zware onkruidbezetting mat Dow Agro de laatste jaren verschillen in drogestofopbrengst van gemiddeld 25 procent ten gunste van de bespoten veldjes.

Cijfers van BLGG AgroXpertus wijzen uit dat vers gras ook in voederwaarde veel beter scoort dan onkruid. De vem van puur gras ligt met gemiddeld 941,28 procent hoger dan die van paardenbloem (806 vem), muur (718 vem), ridderzuring (653 vem), distel (737 vem) of brandnetel (745 vem). De structuurwaarde van vers gras ligt gemiddeld zelfs 94 procent hoger dan die van de genoemde onkruiden. Verder bevat het gras 31 procent meer eiwit.

Jukema rekent verder: 'Een meeropbrengst van 25 procent betekent bij een gemiddelde drogestofopbrengst in Nederland van 10.000 kilo 2500 kilo droge stof per hectare extra. De waarde van goed gras voor eiwit en energie ligt rond de 15 cent per kilo droge stof. Dat betekent dat 2500 kilo droge stof extra 375 euro per hectare waard is.'

Daar komt de verbetering van de kwaliteit van het ruwvoer nog bovenop, die deskundigen een waarde geven van 150 tot 200 euro per hectare. 'Trek daar nog eens 100 euro aan kosten van de loonwerker van af, dan blijft er netto snel ruim 400 euro per hectare over', zegt Jukema. Hij benadrukt dat dit de rekening is bij een onkruidbestrijding op percelen met een behoorlijke onkruidbezetting. Staat er maar matig onkruid, dan is het financieel rendement kleiner.

Bestrijding in het najaar

Genoeg redenen dus om onkruid uit het land te weren. Dat gebeurt tegenwoordig steeds vaker wat later in het jaar. 'De piek ligt nog steeds in het voorjaar, maar steeds meer veehouders kiezen voor bestrijding in de nazomer en het najaar', zegt Jukema.

Dow Agro stelt dat weersomstandigheden en de hoeveelheid bladmassa meer invloed hebben op het eindresultaat van een bespuiting dan het jaargetijde. 'Met name voor zuring geldt dat groeizaam weer met dagtemperaturen tussen de 15 en 25 graden Celsius, nachten met temperaturen boven de 8 graden en voldoende bodemvocht de ideale omstandigheden zijn om te spuiten. Die heb je in de nazomer en het najaar vaak wel wat meer dan in het voorjaar.'

Nog een voordeel van najaarsbespuiting is dat het weidegras dan van nature in zijn uitstoelingsfase verkeert. Dat wil zeggen dat de grasmat na een bespuiting snel dichtgroeit. Het gevolg is een vollere grasmat in het volgende voorjaar. Een derde voordeel is dat onkruiden met lange wortelstokken, zoals de lastige ridderzuring, in het najaar efficiënter te bestrijden zijn vanwege de dan naar beneden gerichte sapstroom.

Verjongen van grasland

PPO-onderzoeker Hilfred Huiting vindt de verschuiving van het bestrijdingsmoment van voorjaar naar najaar helemaal passen in het beeld dat veehouders gras veel meer als een teelt gaan benaderen. 'Vroeger was het het bemesten en maaien van een gewas dat er toevallig stond, nu beginnen veehouders gras steeds meer te zien als een echte teelt.'

Huiting stelt dat er op het gebied van preventief werken en biologische bestrijding zeker ook nog winst te boeken valt. In het praktijknetwerk 'Grasland: van vernieuwing naar verjonging' kijken zestig melkveehouders of met jaarlijks doorzaaien de grasmat verbetert. Van de deelnemers zegt 70 procent dat een dichtere grasmat ontstaat met minder ruimte voor onkruiden en slechte grassen. Huiting noemt het belang van een goede rotatie van gewas en ziet in de praktijk hoe biologische melkveehouders flink wat onkruid opruimen door grasklaver in te zaaien.

Ook Jukema stelt dat er preventief zeker nog terrein te winnen valt. 'Het gras niet te kort maaien, op tijd doorzaaien, zorgen voor een gesloten zode en regelmatig controleren op onkruiden. Met name op dat laatste punt is nog het nodige missiewerk te verrichten. Veehouders mogen wat dat betreft best nog wat vaker in het land komen.' |

Top 6 onkruiden in grasland

Uit de enquête van Dow AgroSciences onder 300 melkveehouders komt deze top 6 van onkruiden die ze graag willen bestrijden:

1 Ridderzuring

Vijand nummer één voor veel en goed gras: de ridderzuring. De foto toont het gunstigste stadium van bestrijding: veel bladmassa, maar nog geen bloeiwijze.

2 Paardenbloem

Een grasland vol paardenbloemen is een prachtig gezicht, maar kost productie en voederwaarde.

3 Muur

Muur is vaak wijdvertakt, maar heeft slechts één wortelstelsel. De herfst is een goed bestrijdingsmoment.

4 Distel

Akkerdistel is de meest voorkomende distelsoort. Andere distelsoorten, zoals speerdistels en kale jonker, komen lokaal voor.

5 Herderstasje

Het herderstasje komt met name tot ontwikkeling bij nieuw ingezaaid grasland.

6 Kruidende boterbloem

Naast de kruidende boterbloem zijn ook de scherpe en behaarde boterbloem lastpakken voor boeren. Plek 6 wordt gedeeld met de brandnetel.

